

“D’alguna manera, com a arquitecte he anat i he tornat”. Així s’expressa l’Eduard M. Molas, conegut arquitecte de la plana de Vic, a qui el vagatge de trenta-tres anys a l’ofici li permet tenir una visió particular de l’arquitectura i de l’evolució que ha sofert durant l’últim quart de segle. El nostre interlocutor recorda quan, alguns anys enrere, tenia lloc una situació poc respectuosa envers el passat arquitectònic de molts indrets: **“La degradació dels nuclis antics de les ciutats era constatable i, en canvi, hi havia molt poc interès a recuperar-los. Gràcies a l’impuls donat des de diverses instàncies i, en especial, des de la Comunitat Econòmica Europea s’han establert directrius molt clares conforme cal mantenir vives, especialment, les ciutats medievals (que són la nostra essència i referència històrica). A partir d’aquí, la societat s’ha anat sensibilitzant i ha entès que aquests espais no es poden abandonar; finalment s’ha produït un fenomen de recuperació dels nuclis antics de les ciutats. Tot i això, cal ser selectiu perquè no tot el que es va fer en èpoques pretèrites té el mateix interès. Cal tenir en compte que els edificis han de tenir una vida utilitària: o bé es recupera la utilitat mitjançant una altra activitat o, si no, la restauració per la restauració no té gaire sentit. El monestir de Sant Pere de Casserres és un exemple de bona restauració: se li ha trobat una activitat, reconvertit-lo en un centre de reunions i d’activitats”.**

Aquest arquitecte és un enamorat de la seva comarca, Osona, i de la seva vila, Manlleu. Unes terres regades pel riu Ter, que alberga, a les vores, velles colònies industrials... **“Hauria de ser un tema d’interès perquè ajuda molt a entendre la nostra comarca i les conseqüències del procés d’industrialització que va produir-s’hi. A part d’això, cal dir que tinc un especial interès pel tema de les colònies perquè vinc d’una família pionera de filadors de cotó. Precisament, aquest procés explica el perquè en aquests moments Vic no arriba als cent mil habitants i és una ciutat absolutament compacta. La raó d’aquest fet es remunta als inicis de la industrialització quan els viquetans van anar a buscar les fons energètiques al riu Ter -en el tram de Torelló a Manlleu i Roda-, i s’hi van establir. De totes maneres, per a mi, la plana de Vic funciona com una sola ciutat de la cota cinc-cents cap avall: aquest pla està totalment intercomunicat. Les inversions públiques que s’hi han efectuat han estat molt importants, però l’obra que més en destaca encara s’ha de fer: l’eix Figueres-Olot-Vic, la primera alternativa seriosa al corredor de la Mediterrània”.**

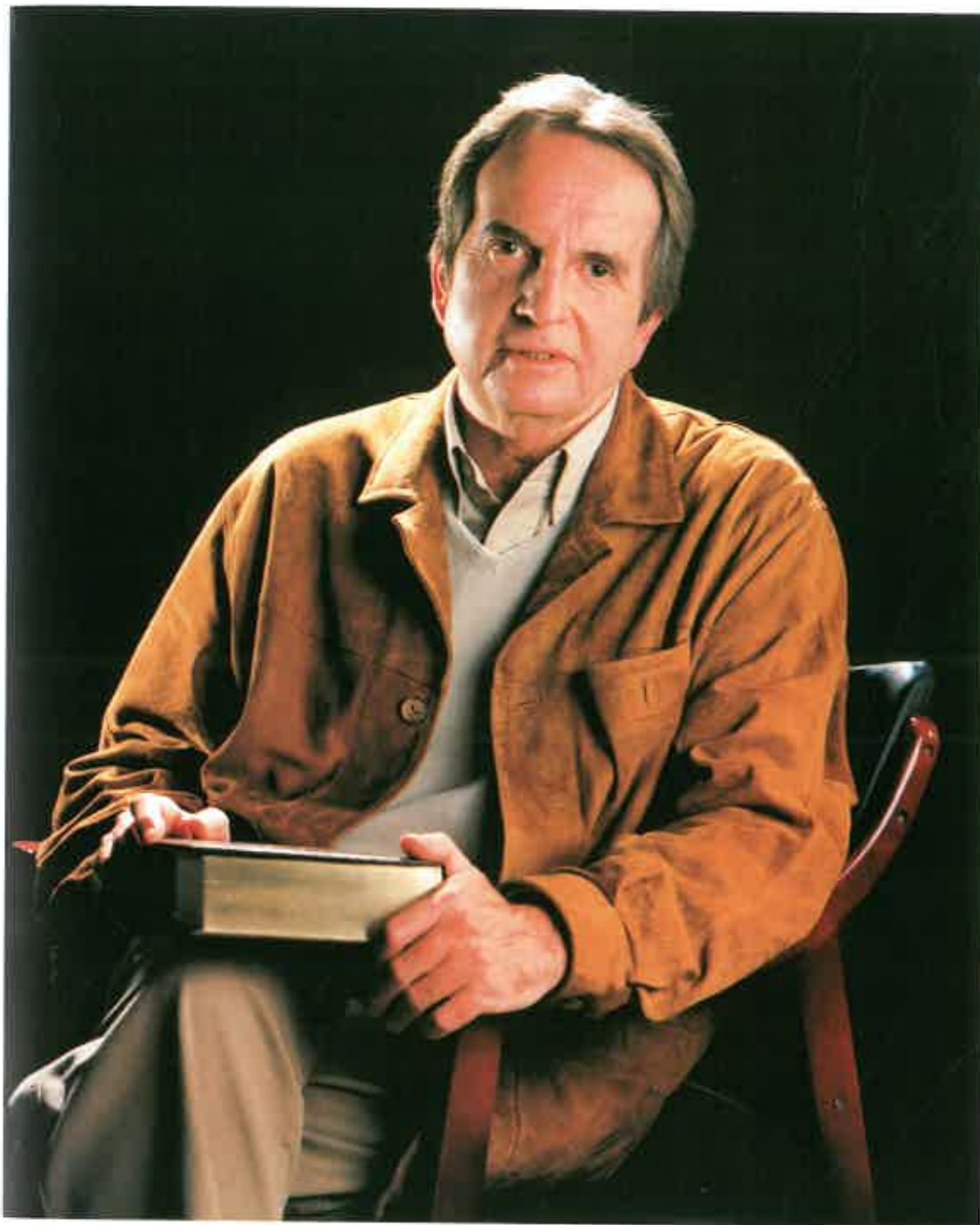
Situats a la plana de Vic, demanem al nostre entrevistat com creu que s’ha d’enfocar el futur de la comarca: **“L’important és que no fem malbé el model actual de ciutat però, alhora, crec que la divisió administrativa de la plana ja no respon a les necessitats reals: s’hauria de vetllar pel creixement harmònic i l’evolució del territori des d’una perspectiva unitària. La plana és un model real del que es denomina ciutat territori, amb domini dels espais forestals i agrícoles. Això no s’ha de perdre; al contrari: s’ha de fomentar. Cal vetllar per la tranquil·litat, existència i futur d’aquesta plana on els *parcs metropolitanos* fins i tot tenen jardiner: el pagès, que se’n cuida des d’una doble perspectiva utilitària, ecològica i d’autosostenibilitat”.**

Molas considera que, per dur a terme qualsevol projecte arquitectònic, fa falta el llapis creatiu de l’arquitecte en combinació amb les aportacions de tècnics especialistes en diferents camps. **“L’arquitectura està relacionada amb tot: això fa que l’arquitecte hagi de disposar d’una cultura àmplia. Crec que tot allò que representi una pèrdua de visió global és un error”.** Tot seguit apunta el tret: **“L’arquitecte ha de fer el que li correspon: controlar l’espai. Un espai que acota tant construint un edifici com projectant un carrer”.** Sobre la funció de l’arquitecte afirma que: **“sorgeix en el moment que s’aixeca una paret”.** Però, a més, cal tenir en compte que: **“No és el mateix fer-ho d’una manera o d’una altra. L’arquitecte ha de tenir un bagatge cultural que l’ajudi a escollir la millor opció i, per fer-ho, necessita la col·laboració de molta gent que són especialistes en aspectes molt més tècnics”.** Una col·laboració que es fa necessària perquè **“és impossible que l’arquitecte conegui a fons totes les disciplines que intervenen en un edifici o en el planejament d’una ciutat”.**

El nostre arquitecte és de Manlleu, vila que, a través de la seva Plaça Major, ens transporta a l’arquitectura de construcció d’espais públics. **“La construcció de la plaça va ser una intervenció molt significativa en un moment històric de la ciutat”**, en referència al creixement industrial i econòmic de la localitat al tombant de segle. Posteriorment, la plaça canviaria d’aspecte. **“Quan veig fotografies antigues de la plaça amb aquelles rengleres d’arbres m’adono que abans era molt més humana que ara. Aquesta plaça, conjuntament amb el seu enllaç espacial amb Dalt-vila, necessita una reflexió per reconduir-la cap a un espai públic on les persones puguin conviure i sentir-s’hi bé”.**

El nostre protagonista parla amb la seguretat d’un arquitecte de llarga trajectòria professional adquirida en l’àmbit municipal i liberal realitzant obres d’edificació i serveis com el club Sant Jordi, al barri del Remei de Vic. **“Els anys d’experiència m’han fet adonar que l’obra arquitectònica necessita temps per consolidar-se. La primera impressió no serveix. És amb els anys quan dius: aquest edifici s’aguanta. No vol dir que es mantingui a peu dret sinó que s’aguanta la concepció d’aquell moment, la caligrafia amb la qual la vas explicar...”.**

La projecció de grans obres l’ha compaginada amb la d’habitatges més petits en els quals ha marcat el seu propi segell. **“Després d’alguns anys fora de Catalunya treballant en temes d’urbanisme i requalificació de sòl, em van nomenar membre del consell assessor per a la construcció de la Vila Olímpica del Poblenou de Barcelona. Havent tornat a casa, em van encarregar uns habitatges adossats que van quedar molt ben posats i tractats amb molta sensibilitat. I, això que els vaig fer amb un pressupost modestíssim”.** Precisament, han estat seleccionades per a la Biennial d’Arquitectura de l’any 1999. S’enorgulleix perquè és una prova més que, segons afirma, el pressupost no ha de ser excusa per no fer una bona construcció. **“Només cal repassar l’obra dels nostres avantpassats arquitectes que amb poc pressupost van realitzar obres que ara considerem mestres”.** El to de les paraules denoten passió per la feina. Una passió que ha compartit amb un altre projecte igual o més important: **“el projecte més important de la meua vida han estat els meus néts”.**

“Els edificis han de tenir una vida utilitària: o bé es recupera la utilitat mitjançant una altra activitat o, si no, la restauració per la restauració no té gaire sentit”

Eduard M. Molas - Manlleu (Osona)